

Dokument s plenarne sjednice

B8-1057/2016

28.9.2016

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjava Vijeća i Komisije

u skladu s člankom 123. stavkom 2. Poslovnika

o potrebi za europskom politikom reindustrijalizacije u svjetlu nedavnih slučajeva Caterpillar i Alstom (2016/2891(RSP))

David Borrelli, Laura Agea, Rolandas Paksas
u ime Kluba zastupnika EFDD-a

Rezolucija Europskog parlamenta o potrebi za europskom politikom reindustrijalizacije u svjetlu nedavnih slučajeva Caterpillar i Alstom (2016/2891(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. studenoga 2014. o zapošljavanju i socijalnim aspektima strategije Europa 2020.¹,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. siječnja 2013. s preporukama Komisiji o informiranju radnika i savjetovanju s njima, predviđanju restrukturiranja i upravljanju njime²,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju Ujedinjenih naroda o ljudskim pravima, posebno njezine članke 22. i 23. o ekonomskim i socijalnim pravima i pravu na rad,
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima, a posebno njezinu glavu IV. o solidarnosti,
- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU), a posebno njegove članke 6. i 147.,
- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU), u skladu s kojim i države članice i EU moraju zajamčiti konkurentnost europske industrije, a posebno njegov članak 173.,
- uzimajući u obzir članak 174. UFEU-a o ekonomskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji, posebno u područjima zahvaćenima industrijskom tranzicijom,
- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o industriji čelika i o restrukturiranju, selidbi i zatvaranju poduzeća u EU-u,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. veljače 2014. o akcijskom planu za konkurentnu i održivu industriju čelika u Europi³,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. siječnja 2014. o reindustrijalizaciji Europe u svrhu promicanja konkurentnosti i održivosti⁴,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 21. svibnja 2013. o regionalnim strategijama za industrijska područja u Europskoj uniji⁵,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. ožujka 2012. o planu za prijelaz na

¹ SL C 289, 9.8.2016., str. 19.

² SL C 440, 30.12.2015, str. 23.

³ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0069.

⁴ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0032.

⁵ SL C 55, 12.2.2016., str. 6.

- konkurentno gospodarstvo s niskom razinom emisija ugljika do 2050.¹,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 98/59/EZ od 20. srpnja 1998. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na kolektivno otkazivanje²,
 - uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenog 2000. o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja³,
 - uzimajući u obzir Direktivu 2002/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2002. o uspostavljanju općeg okvira za obavješćivanje i savjetovanje s radnicima u Europskoj zajednici⁴,
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 31. ožujka 2005. pod nazivom „Restrukturiranje i zapošljavanje: predviđanje i praćenje restrukturiranja za razvoj radnih mjesta: uloga Europske unije” (COM(2005)0120) i mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 14. prosinca 2005.⁵,
 - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 10. listopada 2012. naslovljenu „Jača europska industrija za rast i gospodarski oporavak” (COM(2012)0582),
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. lipnja 2013. naslovljenu „Aksijski plan za konkurentnu i održivu industriju čelika u Europi” (COM(2013)0407),
 - uzimajući u obzir preporuke okruglog stola na visokoj razini o budućnosti europske industrije čelika od 12. veljače 2013.,
 - uzimajući u obzir sastanak Vijeća za konkurentnost održan 18. i 19. veljače 2013. na kojem je Komisija pozvana da predstavi akcijski plan;
 - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. s obzirom na to da će zatvaranje belgijskog sjedišta u Gosseliesu u travnju 2017. koje je poduzeće Caterpillar najavilo 2. rujna 2016. ostaviti više od 2 000 ljudi bez posla, što je povezano s planom globalnog restrukturiranja i uštede najavljenim u rujnu 2015., da će proširiti kolateralnu štetu na opskrbni lanac tog poduzeća te da bi se ukupan broj izgubljenih radnih mjesta u predstojećim godinama mogao popeti na više od 5 000 u EU-u i 10 000 u cijelom svijetu;
- B. budući da je Caterpillar najavio da također razmatra zatvaranje pogona u Sjevernoj Irskoj u sklopu restrukturiranja poslovnih aktivnosti u toj zemlji, što bi moglo rezultirati dodatnim gubitkom od 250 radnih mjesta;
- C. budući da je poduzeće dioničarima između 2009. i 2015. povisilo iznos dividende za 50 %, dok se broj radnih mjesta smanjio za 15 %; budući da je s ostvarenim prodajnim rezultatima i prihodom od 47 milijardi USD u 2015. trenutačno vodeći svjetski

¹ SL C 251E, 31.8.2013., str. 75.

² SL L 225, 12.8.1998., str. 16.

³ SL L 303, 2.12.2000., str. 16.

⁴ SL L 80, 23.3.2002., str. 29.

⁵ SL C 65, 17.3.2006., str. 58.

proizvođač građevinske i rudarske opreme, dizelskih motora i motora na prirodni plin, industrijskih plinskih turbina i dizelsko-električnih lokomotiva;

- D. budući da je francuska grupa Alstom 7. rujna 2016. najavila da do 2018. namjerava obustaviti industrijsku proizvodnju u Belfortu, u regiji Franche Comté, te premjestiti djelatnost proizvodnje vlakova na drugo mjesto u Reichshoffenu, Alsace, jer trenutni broj narudžbi lokomotiva za teretne vlakove i vlakove velike brzine koji se proizvode u Belfortu po mišljenju poduzeća ne opravdava nastavak rada tvornice; budući da bi zbog te odluke bilo ukinuto 400 radnih mjesta;
- E. budući da je poduzeće u svibnju 2016. objavilo da je njegova prilagođena dobit prije kamata i poreza za tu fiskalnu godinu tijekom ožujka porasla za 23 %;
- F. budući da je europski industrijski sektor u procesu europske integracije odigrao povijesno važnu ulogu, a prosperitet i znanje koje je donio dali su vrlo važno opravdanje i poslužili kao povod europskom projektu;
- G. budući da se udio direktnog zapošljavanja u industrijskim sektorima diljem Europe nažalost smanjio s oko jedne petine radno aktivnog stanovništva u 2000. na jednu šestinu u 2015. godini;
- H. budući da europska industrija opskrbe željeznica (RSI), koja uključuje brojne MSP-ove, zapošljava 400 000 ljudi, reinvestira 2,7 % svojeg godišnjeg prometa u istraživanje i razvoj te predstavlja 46 % svjetskog tržišta industrije opskrbe željeznica;
- I. budući da je željeznički sektor, usto što pruža ključne tehnologije za održivu mobilnost, ukupno izravno zaslužan za više od 1 milijuna radnih mjesta, a neizravno za 1,2 milijuna radnih mjesta u EU-u;
- J. budući da zbog jačanja međunarodne trgovine, koje se odvijalo usporedno s dosad neviđenim smanjenjem industrijskog zapošljavanja u Europskoj uniji, nije došlo do smanjenje potrošnje materijala, nego porasta uvoza energetski intenzivnih proizvoda;
- K. budući da se posljednjih desetljeća u industrijskom sektoru produktivnost rada prosječno povećavala mnogo brže od produktivnosti resursa, a procjene pokazuju da rad čini manje od 20 % proizvodnih troškova, a resursi 40 %; budući da je unatoč tome rast plaća u Europskoj uniji stalno kaskao za povećanjima produktivnosti;
- L. budući da napredniji i održiviji dio sektora čelika, koji proizvodi visokovrijedne tehnološke proizvode, poštuje zdravlje radnika i okolnog stanovništva i jamči provođenje strogih standarda zaštite okoliša, igra važnu ulogu u europskoj industrijskog strategiji;
- M. budući da mjere štednje usmjerene na stabilizaciju koče cijelo europsko gospodarstvo i pogoršavaju već ozbiljne socijalne teškoće u kojima se nalaze radnici i regije pogođeni zatvaranjem industrijskih poduzeća; budući da visoke stope nezaposlenosti u EU-u prate smanjenje industrijske i proizvodne osnove, koje su posljedica neravnomjerne globalizacije;
- N. budući da nestrateska premještanja unutar EU-a vođena isključivo kratkoročnim

financijskim rezultatima i uštedom troškova vode vrtoglavom društvenom propadanju, uništavaju sustavne vrijednosti i nisu spojiva s nijednim oblikom učinkovite industrijske politike, kohezije, inovacije i razvoja;

- O. budući da su poduzeća koja provode restrukturiranja ili smanjenje broja zaposlenika imaju odgovornost staviti socijalni dijalog u središte odgovarajućih procesa i ponašati se socijalno odgovorno jer su iskustva svaki put pokazala da se socijalno i gospodarski održivo restrukturiranje/smanjenje broja zaposlenika ne može postići bez dovoljne količine socijalnog dijaloga s posebnim naglaskom na informiranje radnika i konzultacije s njima, maksimiziranje socijalne pomoći koja će im olakšati prijelaz i na ponudu brojnih usluga prekvalifikacije, obuke i ponovnog stjecanja vještina;
- P. budući da se više sektora europske industrije suočava s krizom ulaganja koja ugrožava njihovu budućnost, dok se istovremeno očekuje da će održivi čelični materijali, proizvedeni uz poštovanje strogih standarda zaštite okoliša i zdravstvenih standarda, igrati ključnu ulogu kao temeljni materijali u pružanju jednako održivih industrijskih rješenja za urbanizaciju i mobilnost, među ostalim strateškim prioritetima;
- Q. budući da razlike između režima u slučaju nesolventnosti, kako unutar tako i izvan EU-a, vode stvaranju rupa u zakonu koje multinacionalna poduzeća iskorištavaju kako bi smanjila svoje troškove pri restrukturiranju/smanjenju zaposlenika, povećavajući pritom društveni trošak svojih odluka o premještanju koje provode tako što premještaju imovinu iz jedne zemlje u druge i koje donose na temelju oportunističkih kriterija; budući da taj nepošteni prijenos vanjskih učinaka na cijela društva pogoršava negativan učinak drugih negativnih vanjskih učinaka na društvo i okoliš i razlika u fiskalnim režimima, što ozbiljno narušava funkcioniranje unutarnjeg tržišta;
- R. budući da su radničkim otkupom i samoupravljanjem poduzeća u problemima često pronađena kreativna i održiva rješenja za postupke nesolventnosti zadržavanjem aktivnosti, ulaganja, stručnih znanja i radnih mjesta;
 - 1. izražava svoju iskrenu solidarnost s tisućama radnika koji su suočeni s rizikom gubitka posla, s njihovim obiteljima, sa svim industrijskim subjektima i pružateljima usluga u opskrbnom lancu, a posebno malim i srednjim poduzećima te sa svima koji su izravno pogođeni ovim slučajem;
 - 2. ističe da se planove industrijskog restrukturiranja ne smije procjenjivati isključivo kratkoročno i sa stajališta vlasnika, nego da treba uzeti u obzir i njihove sustavne učinke na europsko društvo i gospodarstvo kao cjelinu, uključujući poštovanje standarda zaštite okoliša i zdravstvenih standarda;
 - 3. osuđuje stalno gašenje strateških sektora europske industrije i poziva da se zajednički i u dogovoru sa svim socijalnim partnerima osmisle alternativne politike koje doprinose glavnim europskim ciljevima reindustrijalizacije, kružnog gospodarstva i energetske tranzicije, uz istovremeno poštovanje strogih standarda zaštite okoliša i zdravstvenih standarda;
 - 4. potiče države članice da zakonskim putem ili kolektivnim ugovorima zajamče odgovarajuću i opsežnu socijalnu zaštitu, uvjete rada i pristojne plaće te da osiguraju učinkovitu zaštitu od nepoštenog otpuštanja;

5. žali što nema prave industrijske politike EU-a kojom bi se zaštitilo radnike EU-a i opskrbne lance od kratkoročnih spekulativnih odluka koje se često donose na drugim kontinentima; poziva na industrijsku politiku EU-a kojom bi se omogućilo javno sudjelovanje u odlučivanju o strateškim industrijama kako bi se zadržala odgovarajuća razina znanja i iskustva, proizvodnja i radna mjesta u Europskoj uniji;
6. naglašava da se nijedna uspješna industrijska politika ne može osmisliti, a kamoli provoditi, bez kritičkog sagledavanja međunarodnih trgovinskih sporazuma koji se sklapaju na uobičajene načine;
7. zahtijeva hitno donošenje socijalnih mjera kojima bi se pomoglo radnicima, njihovima obiteljima, opskrbnim lancima i lokalnom gospodarstvu na pogođenim područjima, čime bi se zajamčilo da se nikoga ne izostavi, te da se pogođenim regijama pomogne i pruži podrška da prevladaju tu tešku ekonomsku i socijalnu situaciju;
8. poziva Komisiju da uzme u obzir potrebu da se uvede europski minimalni dohodak kako bi se mogle rješavati hitne socijalne nedaće uzrokovane globalizacijom, delokalizacijom i deindustrijalizacijom;
9. ističe važnost vještina i sposobnosti radnika u sektoru neplemenitih metala i u srodnim industrijama; poziva na aktivno zapošljavanje i industrijske politike kojima bi se zajamčilo da se to znanje razvija i prepoznaje kao bitna vrijednost europske industrije neplemenitih metala; traži da se održavanje vještina i znanja te stručne radne snage u industriji uzme u obzir pri procjeni održivosti proizvodnje u svakom postrojenju;
10. poziva Komisiju da predloži europski okvir za stečajne postupke u kojem u središtu ne bi bili samo vjerovnici, nego svi dionici, a posebno radnici, pri čemu bi se nastojalo očuvati što više radnih mjesta; poziva da se u tu svrhu uspostave instrumenti poput mogućnosti da zaposlenici otkupe poduzeće i radničkog samoupravljanja kako bi se nastavio rad tvornica unatoč stečaju njihovih izvornih vlasnika;
11. poziva da se preispita politika tržišnog natjecanja i pravila o državnim potporama kako bi se olakšala javna intervencija čiji je cilj očuvanje socijalne i regionalne kohezije, poboljšanje standarda rada i zaštite okoliša te rješavanje problematičnih pitanja u vezi s javnim zdravljem;
12. poziva da se kritički preispitaju financijski koraci koji su doveli do sadašnje krize grupacije Caterpillar, uključujući prijavljenu dobit, dividende isplaćene dioničarima i kamate plaćene bankama i vjerovnicima, kao i da se ponovno razmotri politika štednje koja se provodi u Europi, a zbog koje je smanjena ukupna ekonomska djelatnost i zbog koje se također smanjila potražnja za privatnim i javnim izvođačima radova;
13. osuđuje činjenicu da bez učinkovitog izvješćivanja po zemljama transnacionalna društva mogu premještati dobit dok istovremeno prijavljuju gubitke, pa čak i nesolventnost u drugoj zemlji; poziva da se obveza izvješćivanja po zemljama proširi na sve jurisdikcije te da se uvede obveza učestalog informiranja za poduzeća koja zatvore tvornice, smanje opseg poslovanja ili objave stečaj u nekoj državi članici;
14. potiče države članice da vrate sredstva koja su u obliku subvencija, poreznih olakšica svih vrsta, smanjenja cijene zemljišta itd. prethodno namijenila kao potporu društvima,

pod pretpostavkom da će ta društva strateški planirati svoju dugoročnu industrijsku prisutnost, kad takvo društvo jednostrano odluči premjestiti ili zatvoriti svoje proizvodne pogone ili smanjiti njihov opseg poslovanja;

15. podsjeća da se potencijalna potpora koja se odobrava u sklopu Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (EGF) ne može koristiti kako bi se omogućilo napuštanje neke lokacije industrijske proizvodnje i ustraje na tome da se sredstva iz EGF-a, upravo suprotno, trebaju koristiti da se zaposlenicima i radnicima pomogne da ponovne ožive svoje poduzeće kako bi nastavilo poslovanje te kako bi se očuvalo znanje, iskustvo i radna mjesta;
16. žali što je EFSU predložen kao mogućnost da se ojača ulaganje jer se njime nije uspjela ponuditi podrška malim i srednjim poduzećima te njihovim projektima manjeg opsega, nego su se umjesto toga favorizirali veliki infrastrukturni projekti koji ne mogu stvoriti dugoročno zapošljavanje;
17. preporučuje da se europski fondovi upotrebljavaju za subvencioniranje specifičnih projekta i malih i srednjih poduzeća i mikropoduzeća;
18. naglašava potrebu da se EGF primjenjuje čak i kad poduzeća koja se zatvaraju zbog učinka globalizacije otpuste manje od 500 zaposlenika jer se europska proizvodna osnova uglavnom sastoji od poduzeća s manje od 500 zaposlenika;
19. poziva i EU i njegove države članice da stave odgovarajuća financijska sredstva na raspolaganje kao pomoć radnicima u pronalaženju novog posla, uključujući podršku zaposlenicima i radnicima koji planiraju pokrenuti vlastito poduzeće, te za osposobljavanje, dokvalifikaciju i ponovno oživljavanje aktivnosti kako bi se pružila podrška u kritičnim prijelaznim razdobljima u europskoj industriji;
20. poziva na reorganiziranu europsku industrijsku i socijalnu politiku koja se više ne bi temeljila na upitnim društvenim i fiskalnim praksama i postupanju prema okolišu te poziva Komisiju da se uhvati u koštac s velikim i dalekosežnim negativnim posljedicama koje proizlaze iz delokalizacije u treće zemlje, između ostalog i revidiranjem pravila tržišnog natjecanja, kako bi se odlučno obeshrabrilo delokalizacijske procese i izbjeglo pogoršanje učinaka krize;
21. naglašava da ograničavanje potražnje ne smije dovesti do nepoštenog natjecanja za radna mjesta između država članica EU-a; zato poziva da se izrade dugoročna rješenja kojima bi se štitila i otvarala dobra radna mjesta i industrijska djelatnost u europskim regijama, uz strogo pridržavanje neupitnih standarda zaštite okoliša i zdravstvenih standarda te uz posebno obraćanje pozornosti na mala i srednja poduzeća;
22. naglašava potrebu da se javno ulaganje u strateške sektore europske industrije oslobodi ograničenja u pogledu uravnoteženog proračuna, pod preduvjetom da se strogo poštuju neupitni standardi zaštite okoliša i zdravstveni standardi, kako bi se sačuvala, pa čak i stvorila nova radna mjesta u onim industrijskim sektorima koji su posebno pogođeni globalizacijom, delokalizacijom i deindustrijalizacijom;
23. poziva Komisiju i države članice da subvencijama podupru javno ulaganje u istraživanje i razvoj i tehnologiju, uz preduvjet da se strogo poštuju neupitni standardi zaštite

okoliša i zdravstveni standardi, a sve to sa ciljem očuvanja vještina i znanja koji su osnovni preduvjet za povećanje konkurentnosti i održivost strateških sektora;

24. traži i od Europske unije i od njezinih država članica:
- da pronađu načine zaštite trenutno ugroženih radna mjesta, uz preduvjet da se strogo poštuju neupitni standardi zaštite okoliša i zdravstveni standardi, svim raspoloživim sredstvima, pa tako i širenjem vlastite proizvodnje na više raznih pogona koji ispunjavaju iste preduvjete i ograničavanjem isplate dividende dioničarima;
 - da osiguraju transparentnost u financijskim transferima iz europskih društava kćeri u matično društvo izvan EU-a, a posebno ako je ono smješteno u poreznoj oazi;
 - da procijene treba li uvesti sankcije protiv industrijskih poduzeća koja nameću planove restrukturiranja ili smanjenja opsega poslovanja državama u kojima su smještena, a da prije toga nisu iscrpila sva alternativna rješenja, uključujući opsežan dijalog sa svim socijalnim partnerima;
25. naglašava da se standarde EU-a o društveno odgovornom poslovanju mora odlučno braniti kad neko društvo namjerava premjestiti svoju proizvodnju ne obraćajući pažnju na socijalne i teritorijalne posljedice svojih kratkoročnih odluka;
26. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.